

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

પ્રથમ વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૧

પ્રશ્ન પત્ર

જૂન 2019 ઈ

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માં જ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારાશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં.

પ્રશ્ન-૧

ખાલી જગ્યા પૂરો

૨૦

- ૧) તાડનું ફળ તુટીને છોકરા ઉપર પડ્યું અને બાળક નું મૃત્યુ એ પહેલુંઆ અવસર્પિણીમાં થયું.
- ૨) શુભકર્મ બંધમાં નિમિત્તરૂપ જીવનો શુભતે ભાવ પુણ્ય છે.
- ૩) પ્રતિહાર્ય એટલે જેદરવાજાના રખેવાળ તરીકે પ્રભુ પાસે રહે છે તે.
- ૪)સર્વ જીવોનો સમાવેશ થઈ જાય છે.
- ૫) હું દેવલોકથી સ્વવીશ એમ પ્રભુ જાણે છે,પ્રભુ નથી જાણતા, અને હું સ્વવી ગયો છું એમ પ્રભુ જાણે છે.
- ૬) પ્રમાદના વશીવિના ને પ્રાણીઓ પોતાના માનવભવને નષ્ટ કરી નાંખે છે એમના માટે ફરીથી માનવભવની પ્રાપ્તિ દુર્લભ છે.
- ૭) જીવતત્ત્વથી વિપરીત ચેતના રહિત જડસ્વભાવવાળુંછે.
- ૮)કર્મનો ફાયદા થવાથી ભારે હળવો કે ઉચ્ચ નીચ પણાનો વ્યવહાર રહેતો નથી
- ૯) પાપ જે લોખંડની બેડી છે તો પુણ્યછે.
- ૧૦)કુલકરે " હાકાર -માકાર" નામની બે નીતિને ન માનનાર માટે "ધિકકાર" ની નીતિ પ્રવર્તવાની.
- ૧૧) કર્મોના દેશક્ષયમાં કારણ રૂપ બનતા જીવના અધ્યવસાય તેછે.
- ૧૨) અનુત્તર દેવોને પણના અભાવે ભૌતિક સુખની પરાકાષ્ટામાં દુઃખનું વેદન થાય છે.
- ૧૩) નરભવ પામી જેમણે એળે ગુમાવ્યો એમના માટે ફરી ની પ્રાપ્તિ દુર્લભ છે.
- ૧૪) સંવર, નિર્જરા અને મોક્ષ જીવનાસ્વરૂપ છે.
- ૧૫)ના ક્રોધને ચંડો કરવા આપણે આપણી મર્યાદાઓ સાચવવી પડશે.
- ૧૬) આ અવસર્પિણીનાપુર્ણ થવાને હજી પત્યોપમનો આઠમો ભાગ બાકી હતો ત્યારે કમથી સાત કુલકર થયા છે.
- ૧૭)જીવોમાં બેઈંદ્રિયથી પંચેન્દ્રિય જીવોનો સમાવેશ થાય છે.
- ૧૮) જીવમાત્રના જીવત્વનાશુભ ભાવનામાં તીર્થકરત્વ જેવી મહાન વસ્તુ ભેટ ધરવાનું સામર્થ્ય છે.
- ૧૯) હિંસાદિક ક્રિયાઓ વ્હારા જે નવા કર્મોપાર્જનના હેતુઓ તથા માર્ગો તે.....છે.
- ૨૦)જીવો પ્રત્યેની દયા કરૂણાની ભાવના અદ્યમુક્તા બાલમુનિને કૈવલ્યની ભેટ ધરે છે.

પ્રશ્ન-૨

એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

- ૧) અરિહંત પરમાત્મા ના ઉપદેશ નો સાર શું છે?
- ૨) વિવિધ પ્રકારના માટિના - પાષાણ અને ખાણના જીવોને શું કહેવાય?
- ૩) મોહનીય કર્મનો ફાયદા થવાથી કયો ગુણ પ્રાપ્ત થાય છે.?
- ૪) ભગવાનની વાણી કયા રાગમાં હોય છે.
- ૫) વિમલવાહન કુલકરે કઈ દંડનીતિ પ્રવર્તવાની?
- ૬) નવકારમંત્રમાં દેવતત્ત્વ કયા?
- ૭) અનંતવીર્ય ગુણની પ્રાપ્તિ કયા કર્મના ફાયદા થાય છે?
- ૮) કયા નગરના રાજાએ એવી પ્રતિજ્ઞા કરી હતી કે હું મારી રાજકુમારી જે રાધાવેદમાં સફળ થશે એનેજ આપીશ?
- ૯) ઉપાદેય એટલે શું?
- ૧૦) ઋષભકુમારનો રાજ્યાભિષેક કોણે કર્યો?
- ૧૧) કયા કારણસર તીર્થકર ભગવાન લોકાલોકનું સર્વ સ્વરૂપ સર્વ પ્રકારે જાણે છે?
- ૧૨) સિદ્ધ ની સ્થિતિને શું કહેવાય?
- ૧૩) દ્રવ્યબંધમાં કારણરૂપ બનતા જીવના અધ્યવસાય ને શું કહેવાય છે?
- ૧૪) સંવર અને નિર્જરા વડે સર્વથા બધાજ કર્મોનો ફાયદા થાય તે કયું તત્ત્વ?
- ૧૫) "રાજન આપના સુપુત્ર રાજકુમાર આપને મારીને રાજ્ય ગ્રહણ કરવા ઇચ્છે છે" આ વાક્ય ગુપ્તચરોએ કોને કહ્યું?

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) પાણાસણો ૨) રચણ ૩) મુકખો ૪) થાવરા ૫) પૂવ્વસૂરીહિં ૬) મુક્તા ૭) બાસીય ૮) પદ્યવં ૯) ફલિહ
- ૧૦) નાયવ્વા ૧૧) પુટવી ૧૨) સવ્વેસિં ૧૩) અબ્બય ૧૪) એગવિહ ૧૫) એસો ૧૬) કમેણસિં ૧૭) છવ્વિહા
- ૧૮) ભેયા ૧૯) સવ્વપાવ ૨૦) અબ્બહ

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો.

૧૦

એ	બી
૧) નવકાર	૧) આઠ પ્રતિહાર્ય
૨) અરિહંત	૨) ચંદ્રદર્શન
૩) શ્વાસમાં કમળની સુગંધ	૩) અશુભ કર્મનો આશ્રવ
૪) કાયબો	૪) તેઘન્દ્રિય
૫) તેહિકાય	૫) પંચમંગલસૂત્ર
૬) પાપ	૬) અરૂપી
૭) જીવ	૭) સહજુતિશય
૮) ઉઘઘ	૮) સ્થાવર
૯) સંવર	૯) ચઉરેન્દ્રિય
૧૦) માખી	૧૦) રૂપી

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

- ૧) નવતત્ત્વમાં જીવના ભેદ કેટલા?
- ૨) અરિહંત ભગવાને કેટલા કર્મોનો ક્ષય કરેલ છે?
- ૩) આ અવસર્પિણીમાં ૩ જા આરા માં કેટલા કુલકર થયા?
- ૪) સંપૂર્ણ નવકારમંત્ર કેટલા પાપોનો નાશ કરે છે?
- ૫) સમવસરણમાં અરિહંત પ્રભુની ચારે બાજુ કેટલા યોજન સુધી નવા રોગ થાય નહીં?
- ૬) સ્થાવર જીવોના ભેદ કેટલા છે?
- ૭) અરિહંતની વાણી કેટલા તત્ત્વને પુષ્ટ કરે છે?
- ૮) શ્રદ્ધભદેવપ્રભુ કયા ભવમાં જીવાનંદ વૈદ્ય થયા હતા?
- ૯) ઇન્દ્રિયોની અપેક્ષાએ જીવો કેટલા પ્રકારના છે?
- ૧૦) ભગવાનના મસ્તક ઉપર કુલ કેટલા છત્રો હોય છે?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાવો.

૧૦

- ૧) અરિહંત શ્રદ્ધભદેવના ચાર કલ્યાણક અભિજીત નક્ષત્રમાં અને એક કલ્યાણક ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રમાં થયા.
- ૨) જીવવિચાર ના રચયિતા શ્રી શાંતીસૂરીશ્વરજી છે.
- ૩) નવકારમંત્રનો એક અક્ષર સાંત સાગરોપમના પાપનો નાશ કરે છે.
- ૪) કર્મના દેશક્ષયમાં કારણરૂપ બનતા જીવનો અધ્યવસાય તે ભાવમોક્ષ છે.
- ૫) ચોથા ભવમાં શ્રી શ્રદ્ધભદેવ મહાબલ નામના રાજા હતા.
- ૬) સ્વઘચ્છાથી એક સ્થાનથી બીજા સ્થાને જઈ શકે તે ત્રસ જીવો છે.
- ૭) અરૂપીપણું નામકર્મના ક્ષયથી પ્રાપ્ત થાય છે.
- ૮) તીર્થંકરની વાણી પ્રયોજન રહીત હોય છે.
- ૯) મરછર તેઘન્દ્રિય જીવ છે.
- ૧૦) અશોકવૃક્ષ અરિહંત દેવના દેહથી બાર ગણું હોય છે.

પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

- ૧) એ પોતાના પરિવારને ચંદ્રદર્શન ન કરાવી શક્યો.
- ૨) સમસ્ત લોકને અલોક અને અલોક ને લોક કરી શકે તેવી શક્તિ સ્વાભાવિક રીતે સિદ્ધોમાં રહેલી છે.
- ૩) પૂર્વ દિશા સામે ભગવંત બેસે, બાકીની ત્રણ દિશાએ ત્રણ પ્રતિબિંબ વ્યંતર દેવ સ્થાપે.
- ૪) આપણે પાણીનો ગ્લાસ આપો ભરીએઅડધો પી જઈએ અને અડધો એમજ ફૂંકી દઈએ.
- ૫) હે સમૃદ્ધિમંત ! હે કલ્યાણકર દેવ! આપ જય પામો, વિજય પામો.
- ૬) જ્ઞાન-દર્શનાદિ ભાવ પ્રાણોને ધારણ કરે તે ભાવ જીવ છે.
- ૭) તે હાથીનો વર્ણ શ્વેત હતો તેથી તે યુગલીયાને વિમલવાહન કહી ને બીજા યુગલીયાઓ બોલાવા લાગ્યા.
- ૮) જ્યાં જીવ છે ત્યાં ચૈતન્ય છે. જ્યાં ચૈતન્ય છે ત્યાં જીવ છે.
- ૯) જીવ માત્રનું જીવત્વ અમુલ્ય છે. એનાં મુલ્ય ક્યારે પણ આંકી શકાતા નથી.
- ૧૦) મારે વધારે કાંઈ જોઈતું નથી. બસ, દરરોજ પેટ ભરીને ભોજન મળી જાય એવી કાંઈક ગોઠવણ કરી આપો.

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

૧૫

- ૧) નવકારમંત્રનો મહિમા ૨) જીવોના ભેદ ૩) હાકાર દંડનીતિ
- ૪) માનવભવની દુર્લભતા કોઈ એક દૃષ્ટાંત સાથે. ૫) રૂપી- અરૂપી

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી
 શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.
 જી. જાગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪
 સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com